

Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviasen
Inuit Ataqtigiit

**Kalaallit aalisagaataannik avammut tunisineq pillugu § 37 naapertorlugu
apeqqummut nr. 003-2023 akissut**

12-01-2023
Sags nr. 2023-630

Asasara Mariane Paviasen

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu Kalaallit aalisagaataannik avammut tunisinermut imaqartumik Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutitit uannut akisassanngorlugit innersuunneqarput.

Aallaqqaasiullugu apeqqutit aallaavigalugit ataatsimut tunngasunik oqaaseqaateqarpunga.

Erseqqissuutitsinissaq pillugu, akiisut ingerlatseqatigiiffinnik qallunaat nunanni nalunaarsorsimasuni, taamaalillunilu qallunaat naalagaaffiannik aallaaveqannginnera erseqqissaatigineqassaaq.

Akissut kalaallit nunanilu allani (qallunaat ilanngullugit) aalisarnermik ingerlatseqatigiiffiit pillugit aningaasaqarnermik paasissutissanik pissarsiarineqarsinnaasunik aallaaveqarpoq. Tamakku ukiumoortumik naatsorsuutini, nunat naatsorsueqqissaartarfiini, soorlu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi Danmarks Statistikimiluunniit kisitsisaataapput.

Naatsorsoqqissaakkat taakku aalisakkanik tunisassianik assigiinngitsunik ataatsimut avammut tunisat nalinginik kiisalu tunisassiat nalinginik taamaallaat takutitsipput. Avammulli tunisanik naatsorsoqqissaakkat aalisakkat tunisassiarineqartut suminngaanneersuunerannik ersersitsinngillat.

Ukiumoortumik naatsorsuutit tamanut saqqummiunneqartut taamaallaat ingerlatseqatigiiffiit ataatsimut isertitaannik takutitsipput, taamaalillutillu aalisakkanik tunisassianut tunineqartunut agguarneqarsimanatillu, aalisakkat suminngaanneersuunerannik takutitsinatik. Apeqqutit saqqummiunneqartut akisinnaajumallugit tunisassiornermi sukumiisumik agguataarinninnernik aalisakkallu nunatsinneersut nunatta avataani aningaasanik kaaviiartitsinerannik immikkoortiterinerit pisariaqarput. Nunatta avataani tunisassiornikkut

aningaasatigullu ingerlatsinerit pillugit paasissutissat ataatsimut isigalugu paasissutissanik katersivinni tusarfinnilu pissarsiarineqarsinnaanngillat.

Ataatsimut isigalugu ingerlatseqatigiiffiit nunani allani ingerlataat pillugit paasissutissanik katersineq piffissartornartuuvoq, tamatumani ingerlatseqatigiiffiit nunatsinni nunaniluunniit allani nalunaarsorsimanerat apeqqutaatinnagu. Tamatuma saniatigut ingerlatseqatigiiffiit unammilleqatigiinneq eqqarsaatigalugu tunisassiornerminni tuniniaanerminnilu paasissutissanik mianerisariaqartunik tunniussinissamut tunuarsimaartupilussuusarput.

Nunani allani suliffeqarfiit paasissutissanik tunniussinissamik piumaffigineqarsinnaanngimmata, matumani suliffeqarfiit nunanit allaneersut nammineq kajumissutsiminnik paasissutissanik tunniusiumanerat apeqqutaassaaq. Tamannalu qularnartupilussuuvoq. Paasissutissanik amigaateqarnerup nassataanik nunatsinnik nunattalu avataani nalitunerulersitsinerup agguataarsimanerpiaa, ingerlatseqatigiiffiit nunani allaneersut nalitusiartortitsinerannik ilanngussiviusoq, naatsorsorneqarsinnaanngilaq.

Siuliani allassimasut tunuliaqutarlugit apeqqutigineqartunut tulliuuttut akissutigineqarput.

1. Danskit naalagaaffiat Kalaallit nunaata aalisagaataannik qanoq annertutigisumik iluanaaruteqartarnersoq ilisimaneqarpa?

Akissut:

Qallunaat ingerlatseqatigiiffiutaasa aalisakkanik nunatsinneersunik Danmarkimi isertitaasa annertussusaannik Naalakkersuisut paasissutissaateqanngillat.

2. Kalaallit Nunaanni aalisagaatigut qanoq annertutigisut Danskit naalagaaffianni suliareqqinneqartarpat?

Akissut:

Kalaallit aalisakkanik tunisassiaat qanoq annertutigisut Danmarkimi suliareqqinneqartarnerat pillugu Naalakkerusisut paasissutissaateqanngillat.

3. Danskit naalagaaffiat Kalaallit Nunaata aalisagaannik pisisarpa?

A) taamaasimappat qanoq annertutigisunik ukiuni tallimani kingullerni pisiaqarsimava?

B) Aalisakkat kg-mut qanoq akilerlugit pisiarisarpaat?

Akissut:

Aap, aalisakkat nunatsinneersut avammut tunineqartut ilaat danskit ingerlatseqatigiiffiinut tunineqartarput.

- A) Aalisakkat nunatsinneersut 80-90 procentii Danmarkimut avammut tunineqartarput. Amerlanerpaartaalli ingerlaannartumik kalaallit ingerlatseqatigiiffiinit, immaqalu ingerlatseqatigiiffiinit taakku pigisaannit avammut tunineqartarput. Aalisakkat nunatsinneersut qanoq annertutigisut Danmarkimut tunineqartartut pillugit Naalakkersuisut paasissutissaateqanngillat, tassa aalisakkat Danmarkimit avammut tuneqqinneqarneq ajortut.
- B) Aalisakkat kiilumut akiini suussusaat tunisassiarlu apeqqutaasarput. Taamattaarlu tuniniaaqqittartunut niuertarfissuarnulluunniit akigitinneqartoq atuisunut akigitinneqartumit allaanerusarpoq. Aalisakkat avammut tunineqarnerminni akii Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup nunanut allanut niuernerminni naatsorsoqqissaagaani takuneqarsinnaapput, taakkuli nunakkaartumik agguarneqanngillat. Aalisakkalli Danmarkimut avammut tunineqartut ilaat annertuut nunanut allanut tuneqqinneqartarmata, aalisakkanik tunisassiat nunatsinneersut danskit ingerlatseqatigiiffiutaannut tunineqartut akii naatsorsorneqarsinnaanngillat.

4. Danskit Naalagaaffiat aalisakkat Kalaallit Nunaata imartaaneersut qanoq annertutigisut avammut nioqqutigisarpaat?

A) Iisimaneqarpa kalaallit nunaata imartaaneersut aalisakkat Danskit Naalagaaffiata kg-mut qanoq akilersillugit nunanut allanut tuniartarneraat?

Akissut:

Aalisakkat nunatsinneersut avammut tunisassiassatut Danmarkimi suliareqqinneqartut imalluunniit Kalaallit Nunaannit tikiunneqarnerminnit toqqaannartumik avammut tuneqqinneqartut annertussusaat pillugit paasissutissaateqanngillat.

A) Aalisakkat nunatsinneersut Danmarkimit tuneqqinneqartut kiilumut akiinik Naalakkersuisut paasissutissaateqanngillat.

5. Qalerallit qanoq annertutigisut Danskit Naalagaaffiata pisiarisarparai?

A) Qalerallit qanoq kg-mut akilerlugit Nunatsinniit akigineqartarparai?

B) Danskit kg-mut qalerallit qanoq akilersillugit akigeqqittarparai?

Akissut:

Apeqquummut 3.A-mut akissut innersuussutigineqarpoq.

A) Qalerallit nunatsinneersut ilaat annertuut Danmarkimut avammut tunineqartut nunanut allanut tuneqqinneqartarnerat pissutigalugu, qalerallinnik tunisassiat qallunaat ingerlatseqatigiiffiutaannut tunineqartut akii naatsorsorneqarsinnaanngillat.

B) Qaleralinnik tunisassiat nunatsinneersut Danmarkimit tuneqqinneqartut kiilumut akiinik Naalakkersuisut paasissutissaateqanngillat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja H. Nathanielsen